

**Громадська організація
«Київська наукова організація
педагогіки та психології»**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
НАУКОВИХ РОБІТ**

учасників міжнародної
науково-практичної конференції:

**«НАУКОВА ДИСКУСІЯ:
ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ
ТА ПСИХОЛОГІЇ»**

6-7 грудня 2019 року

ЧАСТИНА I

Київ
2019

УДК 001.8:[37.013+159.9](063)

НЗ4

Наукова дискусія: питання педагогіки та психології : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 6-7 грудня 2019 року). Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2019. – Ч. 1. – 164 с.

УДК 001.8:[37.013+159.9](063)

НЗ4

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Наукова дискусія: питання педагогіки та психології». Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів, науковців та представників громадських організацій.

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

© Колектив авторів, 2019

© Київська наукова організація педагогіки та психології, 2019

Бившева Т. Ф., Погода О. В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА НА ЗАСАДАХ АРТ-ПЕДАГОГКИ.....	45
Брославська Г. М., Дригач Т. Г. ІСТОРІЯ ТА ФІЗИКА	48
Бура С. Є. ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР НА УРОКАХ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	50
Васянович Г. М. ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ УЧНІВ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	54
Випасняк Г. О. ОБРАЗ ПОЛЯКІВ В УКРАЇНСЬКИХ ПОСІБНИКАХ З ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ	57
Зусмановська О. Г. ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ УЧНЯМИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ СЛОВЕСНОСТІ.....	61
Кашенко В. В. ВИКОРИСТАННЯ ЗАДАЧ ФІНАНСОВОГО ЗМІСТУ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	65
Ковалевич Д. О., Маринченко Г. М. ВІД ВАЛЕОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДО ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ШКОЛЯРІВ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	68
Кондратова С. В. ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	72
Кучеренко Т. А. ІНТЕГРОВАНІЙ УРОК ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ НЕТРАДИЦІЙНОГО ПІДХОДУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	76
Лебеденко С. О. ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ	79
Лиса К. С. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	83

кращому освоєнню дітьми і дорослими наук і мистецтв, а також – духовному і моральному розвитку, яке так актуально на сьогоднішній день. Мистецтво з винятковою силою дає поштовх до реалізації внутрішніх ресурсів людини, сприяє гармонійному розвитку його особистості і психіки.

Брославська Г. М., кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри математики та фізики

Дригач Т. Г., кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри математики та фізики

*Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
м. Харків, Україна*

ІСТОРІЯ ТА ФІЗИКА

Елементи історизму, які використовуються під час вивчення фізики допомагають у вивченні студентами (учнями) багатьох питань дисципліни. Історичний матеріал, який згадується на заняттях, сприяє: їх «пожвавленню», кращому розумінню навчального матеріалу; робить освітній процес цікавішим, пробуджує зацікавленість до знання фізики.

Аналізуючи наукові дослідження останніх років щодо використання історичних фактів під час вивчення фізики, автори виявили, що мало даних дається учням та студентам про шкідливість та корисність атомних електростанцій, про причину та наслідки аварії на Чорнобильській електростанції тощо.

Усім відомо, що: найбільш економічно вигідною та високотехнологічною є атомна енергетика (від ядерного палива можна одержати енергії більше: у 2 млн. рази чим від нафти, у 3 млн. рази більше чим від вугілля); Україна займає 11 місце в світі за запасами уранової руди. Тому наша держава належить до тих країн світу, в яких широко застосовується атомна енергетика, побудовані джерела електроенергії – атомні електростанції (АЕС), які працюють на ядерному паливі, що сприяє зменшенню використання інших носіїв енергії: газу, нафти, кам'яного вугілля.

Представниками багатьох країн Європи ведуться сьогодні дискусії щодо розвитку атомної енергетики на конференціях, симпозіумах, чатах тощо. Причиною цього є проблема: в регулюванні та запровадженні в експлуатацію на АЕС якісних та надійних у користуванні засобів

контролю та радіаційної безпеки, підготовці висококваліфікованих працівників.

Про дані проблеми ми згадуємо, коли вивчаємо у 9 класі розділ IV «Фізика атома та атомного ядра. Фізичні основи атомної енергетики» (Фізика: підручник для 9 кл./за ред. В. Г. Бар'яхтара, С. О. Довгого. Х.: Вид-во «Ранок», 2017) та розділ V «Атомна та ядерна фізика» (Фізика: підручник для 11 кл./ Є. В. Коршак, О. І. Ляшенко, В. Ф. Савченко. К.: Генеза, 2011) в 11 класі (2-му курсі коледжу). Але, на жаль, під час пояснення теми «Ланцюгова ядерна реакція. Ядерний реактор» (§ 26, 9 клас) та «Ядерний реактор. Ядерна енергетика та екологічна безпека» (§ 75, 11 клас). багато педагогів, не розказують студентам (учням) про те, що аварія, яка сталася 26 квітня 1986 року на Чорнобильській АЕС, відбулася внаслідок того, що молодосвідченою бригадою енергоблоку о 1 год. 23 хв. проводився, запланований науковцями, експеримент щодо виявлення можливості турбіною виробити таку кількість залишкової енергії, якої було б достатньо для живлення насосів охолодження до того, як через 40 – 60 секунд будуть увімкнені аварійні джерела живлення. Неочікувано для всіх, хто був присутнім під час експерименту, коли вентиля турбін були перекриті, раптово у багато разів зросла потужність реактора. Це сталося за 36 секунд! Керівник зміни натиснув на кнопку аварійного захисту, але ланцюгова реакція в реакторі вже вийшла з-під контролю. Температура пального за лічені секунди набагато зросла, почалося виділення газів. Сталося 2 потужних вибухи: під час першого вибуху зірвало з кріплень захисну плиту (вагою у 1200 тонн), яка накривала 4-й енергоблок; під час другого – було повністю зруйновано верхню частину енергоблоку. Попадання кисню в розпечене ядро реактора спричинило до загорання графітної оболонки (з міркувань безпеки: по периферії активної зони, а також зверху і знизу була суцільна графітна кладка завтовшки 65 см (графіт добре уповільнює нейтрони, погано поглинає їх)). При температурі вищій ніж 2000°C стався викид у повітря продуктів радіоактивного розпаду – майже 40 різних видів радіоактивних речовин (радіонукліди (йод-131, цезій-137, стронцій-90 тощо) та різні ізотопи плутонію (наприклад: плутоній-239)), загальна радіоактивність яких складала близько 50 млн. кюрі. На висоті близько 1,2 км вони утворили «Чорнобильську хмару», яка рухалася у сторону Скандинавії, пройшла над Польщею, Чехією, Австрією – у бік Південної Німеччини і т.д. У Білорусі, Росії та Україні було забруднено території площею понад 150 тис. км². Якщо розглядати зокрема, то на території Білорусі випало 70 % радіоактивних опадів, радіонуклідами було забруднено 23 % її території.

Всі ці факти свідчать про те, що досліджувати, експериментувати – добре, але завжди потрібно пам'ятати про ризик, який може призвести до

непередбачуваних процесів, пов'язаних із життям великої кількості людей.

Розв'язуючи задачі, що стосуються радіоактивних перетворень (використання правил зміщення), задачі на знаходження кількості радіоактивних ядер із застосуванням періоду їх розпаду, рекомендуємо використовувати матеріал, який стосується Чорнобильської катастрофи, щоб не забувати про лихо, яке сталося в нашій країні.

Автори вважають, що завдання з історичним змістом, які можуть бути використані педагогами-предметниками під час вивчення фізики, сприятимуть знайомству студентів (учнів) із історичними подіями, фактами, методами дослідження; навчатимуть їх своїм змістом, а не тільки отриманими при їх вирішенні результатами; розвиватимуть у молоді інтерес та бажання знати більше про цю дисципліну.

Бура С. Є., вчитель початкових класів першої категорії

*Криворізька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 8
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР НА УРОКАХ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

На сучасному етапі розвитку суспільства першочерговим завданням школи є виховання всебічно розвиненої людини. Важливі складові даного завдання – це формування в неї навичок самостійної розумової праці, виховання творчої особистості. Одним із засобів, що сприяє цьому, є дидактична гра.

Проблема ігрової діяльності відображена в багатьох педагогічних теоріях і системах. Значного поширення в світовій педагогічній практиці вона набула у першій половині ХІХ ст., коли була створена система дидактичних ігор Ф.Фребеля.

Зростаючий інтерес до питань ігрової діяльності на початку ХХ ст. реалізувався у всесвітньо відомій педагогічній системі М. Монтесорі, теоретичними засадами якої є вільне виховання і сенсуалізм.

На розвиток теорії ігрової діяльності значною мірою вплинула вітчизняна наукова педагогічна думка. Зокрема К. Ушинський зазначав, що у процесі гри «самодіяльно працює дитяча душа».

Наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. теорія ігрової діяльності значно збагатилася ідеями С. Русової щодо організації ігор різних видів.

У багатьох працях дослідників відображено різні підходи до визначення сутності дидактичної гри. Науковці визначають сутність гри як форму спілкування (М. Гончаров, В. Семенов, В. Сушко, Н. Філатова),